

Сьогодні
03.03.2025

Урок
№93

Написання складних прикметників

Мета: навчити утворювати складні прикметники та писати їх згідно з правилами; ознайомити із правилами написання складних прикметників разом та з дефісом; розвивати навички розбору слів за будовою; розвивати творчі здібності та письмове зв'язне мовлення; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, уважність та швидкість під час розв'язання тестових завдань з однією правильною відповіддю.

Очікувані результати: учень/учениця записує та обґрунтовує написання складних прикметників; розбирає слова за будовою; розв'язує тестові завдання.

**Вже пролунав шкільний дзвінок,
Покликав всіх нас на урок.
Рівненько стали. Все. Вже час,
Роботу починає клас.
За парти всілися зручненько,
Поклали руки всі гарненько.
Готові? Так.
А настрій як? Клас!
Тож успіх всіх чекає нас!**

Сьогодні
03.03.2025

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці
дізнаємося, які
прикметники називають
складними та як їх
правильно писати.

Сьогодні
03.03.2025

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
03.03.2025

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
03.03.2025

Слово дня

Індиго

Маренго

Чалий

Сьогодні
03.03.2025

Пригадуємо. Шукаємо відповіді на запитання

1. Які слова називають складними?
2. Коли складні іменники пишемо разом?
3. Як визначити головне і залежне слова в словосполученні?
4. У яких випадках прикметники пишемо разом, окремо, з дефісом?

Сформулюйте особисті цілі на
урок.

Сьогодні
03.03.2025

Запишіть слова, поясніть значення їх, розберіть за будовою. Що, на вашу думку, об'єднує ці слова?

Лісостеп, краєвид, дощомір,
гучномовець, мовознавство,
небосхил, різнобарвний,
багатокольоровий, морозостійкий.

Лісостеп, краєвид, дощомір,
гучномовець, мовознавство,
небосхил, різнобарвний,
багатокольоровий, морозостійкий.

Сьогодні
03.03.2025

Розгляньте уважно схему. Сформулюйте за її змістом 3-4 запитання

НАПИСАННЯ СКЛАДНИХ ПРИКМЕТНИКІВ

Прикметники, утворені від двох слів, одне з яких головне, а друге - залежне; між ними не можна поставити сполучник і: семиденний - сім днів, волелюбний - волю любить.

Прикметники, утворені від складних іменників, які пишуть разом: лісостеповий - лісостеп, чорноземний - чорнозем.

РАЗОМ

Сьогодні
03.03.2025

Розгляньте уважно схему. Сформулюйте за її змістом 3-4 запитання

НАПИСАННЯ СКЛАДНИХ ПРИКМЕТНИКІВ

Прикметники,
утворені від
іменників, що їх
пишуть із
дефісом: **дизель-
моторний –
дизель-мотор.**

Прикметники,
утворені за
допомогою
сполучного **о** або **е** від
двох прикметникових
основ: **навчально-
науковий
(навчальний і
науковий).**

Прикметники, що
означають
відтінки кольору
чи смаку або
поєднання різних
кольорів:
**кисло-солодкий,
темно-зелений,
синьо-жовтий.**

З ДЕФІСОМ

Сьогодні
03.03.2025

Поясніть написання складних прикметників

Білокорі берези,
білосніжні хмаринки,
сніжно-біла серветка,
білокрилий птах,
українсько-іспанський словник,
дванадцятитомне видання,
північно-західний регіон,
яскраво-червоні троянди,
рожевобокі яблука,
Чорнобаївська громада,
яскраво-багряне листя,
сивочолий дідусь.

Сьогодні
03.03.2025

Згрупуйте слова, розкриваючи дужки, за такими ознаками: 1) ті, що пишемо з дефісом; 2) ті, що пишемо разом

(Східно)український, (машино)будівний,
(коричнево)зелений,
(електро)нагрівальний, (радіо)мобільний,
(архітектурно)будівельний,
(шведсько)норвезький, (темно)синій,
(електро)музичний, (кіно)знімальний,
(австро)німецький, (народно)
визвольний, (авто)заводський.

З дефісом	Разом
Коричнево-зелений	Східноукраїнський
Архітектурно-будівельний	Машинобудівний
Шведсько-норвезький	Електронагрівальний
Темно-синій	Радіомобільний
Австро-німецький	Електромузичний
Народно-визвольний	Кінознімальний
	Автозаводський

Якщо ви правильно виконали завдання, то з перших букв слів *першої групи* складете назву дерева з великим лапатим листям та свічкоподібними білими й рожевими суцвіттями; з перших букв слів *другої групи* — назву вічнозеленого хвойного дерева з конусоподібною кроною.

Сьогодні
03.03.2025

Спишіть, знімаючи risks і вставляючи пропущені букви відповідно до правопису. Від виділених слів утворіть відтінки кольорів і запишіть їх

Якби мати фарбу й палітру...

Тіл..ки яскраві, тіл..ки чистих тонів фарби. Жовто /гарячі, срібні, малинові, золоті, сині, блакитні...

Це була б не/звичайна картина, якої ще ніхто не/ бачив. Торжество фарб. П..р..можне горі(н,нн)я святкових кол..рів, в..сіл..ний танец.. найрадісніших відтінків.

А кожна з тих барв була б омузичена. Т..ндітними дзвониками озивалися б золота і срібна, скрипковими струнами сп..вали б синя й блакитна, соковитим все / поглинаючим дзвоном котилася б з кінця в кінець **малинова** барва (За А. Дімаровим).

Якби мати фарбу й палітру...

Ті**ль**ки яскраві, ті**ль**ки чистих тонів фарби.

Жовтогарячі, срібні, малинові, золоті, сині, блакитні...

Це була б **незвичайна** картина, якої ще ніхто не бачив.

Торжество фарб. **Переможне** горіння святкових
коль**ор**ів, весі**ль**ний тане**ць** найрадісніших відтінків.

А кожна з тих барв була б омузичена. Тендітними
дзвониками озивалися б золота і срібна,
скрипковими струнами співали б світло-синя й ніжно-
блакитна, соковитим всепоглинаючим дзвоном
котилася б з кінця в кінець світло-малинова барва (За
А. Дімаровим).

Сьогодні
03.03.2025

Як ви розумієте епіграф?

*І лиш від тебе залежить,
яким кольором долю напишеш
(Сашко Лірник).*

Сьогодні
03.03.2025

Запишіть назви кольорів, знявши ризик. Запам'ятайте їх, доберіть до них іменники. Доповніть перелік кольорів

Брунатний — темно / жовтий, індиго — темно / синій, маренго — чорно / сірий, помаранчевий — червоно / жовто / гарячий, теракотовий — червоно / коричневий, чалий — червонувато / сірий.

Брунатний — темно-жовтий, індиго — темно-синій, маренго — чорно-сірий, помаранчевий — червоножовтогарячий, теракотовий — червоно-коричневий, чалий — червонувато-сірий.

Сьогодні
03.03.2025

Об'єднайтеся в три групи. Перекладіть назву обраного кольору. Доберіть до них синоніми — складні прикметники. Чому, на вашу думку, є так багато слів на позначення кольорів?

1) Red;
2) Blue;
3) Yellow.

Сьогодні
03.03.2025

Закріплення вивченого

Усі прикметники пишемо з дефісом у варіанті

- А) багато/тисячний, буро/жовтий;
- Б) життє/радісний, поле/захисний;
- В) ніжно/рожевий, дерево/обробний;
- Г) плодово/овочевий, темно/малиновий.

- А) багатотисячний, буро-жовтий;
- Б) життєрадісний, полезахисний;
- В) ніжно-рожевий, деревообробний;
- Г) плодово-овочевий, темно-малиновий.

Сьогодні
03.03.2025

Рефлексія. Вправа «Веселка»

Я не міг, не хотів це робити.

Я це робив, але не вдалося.

Я це робив із допомогою.

Я це робив, хоча були помилки.

Я це робив, але не відразу.

Я це зробив.

Це було дуже просто!

Сьогодні
03.03.2025

Пояснення домашнього завдання

**Підручник, с. 184 - вивчити,
вправа 378 - А.**

Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу altinbaeva_1_m@school55.pp.ua

Хай щастить!

